

Ondo tristea da, prentsaren batek hori hauteskunde kanpainetarako bakarrik gordetzea, gero urte osoan ahazteko. Ondo tristea, sasihumanista batzuk torturak, sekuestroak, hilketak, iraultza zergak, dena berdintzen eta nahasten enpeinatuta ikustea. Tristeia dena da gai honetan. Oso tristeak burla horiek: Estatu demokratikoan Armada eta polizia ere demokratikoak direla; torturarik ez dagoela, baina tratu txarren batzuk.

Amorregarria, ez tristea, dena problema semantiko hutsa balitz bezala soluzionatu nahi izatea da. Desgraziatua bai, baina herri hau ez da zeharo tontoa. Tontotzat hartzen duena da hemengo tonto bakarra. Eta hura Ministro. ■ Gabril Noss

«... Y el globo se pinchó»

Interesik handienaz irakurri dut maiatzaren 29ko *Deia*-n Eugenio Ibarzabalek bere «Crónica política» ezagunean egin-dako azken agurra: ... *Y el globo se pinchó*. Lagun batek gomendatu zidan artikulua. Eta irakurtzeak ez dit damurik ekarri, bertako aitortzak, gogoetak, iruzkinak eta ondorioak ezagutzean.

Identitate-krisian bide dago Eugenio Ibarzabal. Eta adiztera ematen duenez, ez bera bakarrik; kasu berean bait daude «La carta de los 33» delakoaren zinatzaileak eta *Muga* aldizkaria ere. Porrot egin omen du beren saioak: «Desde este país han existido, y existen aún, gentes que han tratado de acercarse a las razones de los demás, que han criticado las suyas públicamente, que han ahondado en temas hasta entonces considerados como delicados». Hurbilketaren ondoren, autokritikaren ondoren, tabuen jorrocketaren ondoren... zer? Hori dena egin eta gero hau!

Hona zer idoro duen orain E. Ibarzabalek: PSOE nazionalista espainola dela; LOAPA ez dela koiunturala, Gobernuaren filosofia baizik; Estatutua bera agian «bluff» bat dela. Hainbeste ahalegin eta esfortzu eginda ere, espainolentzat zer dira, ba, euskaldunak: «fanáticos, locos y se les envía al psiquiatra». Horra. Hori dena eginda gero ere, espainol horiek ez dute euskal herria ulertu nahi: «En lugar de tratar de comprender por qué ocurre esto, se les denigra». Egoera hau aldatzeko, alegia PSOE aldatzeko, hortzak erakutsi beharko omen dituzte abertzaleek.

Ideia hauek, ikuskera hau, ez dira berriak gure artean, ez eta gutxiagorik ere. Berritasuna beste honetan datza: oraingoan E. Ibarzabal dela horren idazlea, eta ez... (ulertzen, ezta?). Oroimenetik oso oker ez banabil, mota honetako eritziek makina bat mexpretxu, ixeka eta deskalifikapen jasan behar izan dituzte orain artean hain zuzen *Muga*-tik eta *Crónica política*-ren orrialdeetatik. Abertzale bero askok ezezik euskaltzale kontsekuente soil askok ere agian ezingo du bere kasua oso desberdin sentitu, E. Ibarzabalek orain bere buruaren kasua honela azaltzen badu: «En definitiva, a los que no sienten como uno, se les llama fanáticos, locos y se les envía al psiquiatra. En lugar de tratar de comprender por qué ocurre esto, se les denigra. Es ésta una actuación democrática?»

Eta nik erantsiko, E. Ibarzabalen beraren hitzez eta estilo: «No les suena a nada todo esto?...». ■ *Joanes Lekerika.*

Zentsurarik gabeko pantailak

Ekainaren 13tik 19ra ospatu den (arteana, lerro hauek idaztean, ospatzeko den) zinemaldiak badu berezitasunik. Zentsurak zigorturiko filmen erakusketa bat antolatu du Barzelonan «Llibertat d'Expressió»aren aldeko Batzordeak. Bere edukinean edo zabalkundean, nola edo hala, ideien eta informazioaren zampaketa jasan duten filmak oso osoan ikusi ahal izango dira. Hala nola, Pilar Miró-ren «El Crimen de Cuenca», Fernando Fernán Gómez-en «La querida», Gutiérrez Aragón-en «Sonámbulos», etc. Zer ikusi, hori da gutxiena; zentsuraren zampaketa salatzeak du hemen munta.

Adierazpen-askatasunaren aldeko borrokan gu baino askoz ere antolatuago daudela katalanak iruditzen zait. Ez bait da hau beren lehen emanaldia. Pare bat urte izango da beste erakusketa bat egin zutena, liburu eta aldizkari zentsuratuen erakusketa orduan.

Adierazpen-askatasunaren eza gogoratzeak ez du paseismorik adierazten. Alde batetik, frankismoaren kontrol ideologikoak askok uste baino gehiago antzutu gaituela aitortu behar dugulako, nahiz eta interes handia izan zenbait lekutan holako gauzak «ahazteko». Eta bestetik, gaur bertan demokraziarekin sasi-ekintza egiten duen zenbait aginte-ekintza gertatzen delako. Ez al dugu ba Sanchez Erauskin preso?